

Miljoenennota 2024

Maarten Jan Brouwer

Even een geheugensteun

Aftreden kabinet Rutte-3 15 januari 2021

Verkiezingen 17 maart 2021

Coalitieakkoord 15 december 2021

Aantreden huidig kabinet Rutte-4 10 januari 2022

Aftreden kabinet Rutte-4 7 juli 2023

Verkiezingen 22 november 2023

Aantreden kabinet? Op?

Een klucht ?

Prinsjesdag 2022 was het jaar van de crisis

- Stikstof
- Corona
- Toeslagen
- Woningmarkt
- Energie
- Klimaat
- Vluchtelingen
- Personeel
- Jeugdzorg
- Enz.

Buzzword 2023: Bestaanszekerheid

- Gemiddelde koopkrachtdaling 2022, 1,2% ondanks inkomensstijging van gemiddeld 5,5% (**inflatie** geschat op 6,8%).
- Energietoeslag speelde belangrijke rol. Zonder de toeslag was koopkrachtdaling uitgekomen op gemiddeld 2,9%.
- Koopkracht bijstandontvangers gemiddeld met 4,4% gestegen, zou zonder energietoeslag gedaald zijn met 4,5%.
- Huurtoeslag en tegemoetkoming eenoudergezinnen speelt hierin ook een belangrijke rol.
- Koopkracht pensioenontvangers daalde gemiddeld met 3,1% (zonder energiemaatregel 4,4%).

Maatregelen tegen armoede

- Minimumloon met 10,15% verhoogd per 1 januari 2023 en met 3,13% per 1 juli 2023. Nu (vanaf 21 jaar) € 1.995 per maand. Per 1 januari 2024 weer 11,11% er bovenop, naar € 2.216 per maand.
- AOW en uitkeringen volgen deze verhogingen, pensioenen hangen af van de pensioenfondsen en hun vermogenspositie.
- Gebudgetteerd voor 2024: € 2 miljard extra voor armoedebestrijding vooral door verhoging huurtoeslag en het kindgebonden budget.
- Zonder deze maatregel zou het aantal mensen onder armoedegrens stijgen van 825.000 naar 1.000.000, waaronder 230.000 kinderen.
- Grotendeels betaald door belastingverhoging hogere inkomens door drempel hoogste schijf inkomstenbelasting minder te verhogen en verhoging accijns op alcohol en sigaretten.
- Verhoging benzineaccijns met 21 cent per liter (nog?) niet van de baan.

- Commissie Sociaal Minimum adviseert minimumloon en bijstand te verhogen. Dit helpt vooral de minima.
- Veel partijen willen de AOW gelijkelijk verhogen, maar dan profiteren alle AOW-ers, ook zij die dit niet nodig hebben, en dit maakt maatregel erg duur.
- In coalitieakkoord was juist afgesproken de toeslagen terug te brengen, deze worden nu juist verhoogd. Risico op terugvordering en financiële problemen blijft dus groot.
- Toeslagen versterken de armoedeval. Bruto meer verdienen betekent door vervallen toeslagen minder netto overhouden.
- Maar de toeslagen werken wel heel gericht, dus wat is wijsheid?

Toeslagenaffaire, een update

- Uitvoering compensatieregeling duurt minstens tot 2030.
- Verwachting dat 68.000 mensen verzoek tot compensatie zullen indienen. Ongeveer de helft daarvan komt in aanmerking.
- Compensatie gedupeerden geschat op 5,2 miljard euro.
- Geschatte uitvoeringskosten 2,1 miljard euro, waarvan 60 miljoen aan dwangsommen wegens te laat beslissen.
- Aantal herstelambtenaren in 2024 2.350 (dat wil zeggen 29 dossiers per ambtenaar).
- Nog steeds nieuwe feiten naar de kamer over ongeoorloofde opsporingsmethoden, ondanks eerdere ontkenningen, bijvoorbeeld berichtgeving over Risico Analyse Model van 13 september.

Miljoenennota hoofdlijnen

- Begrotingstekort naar 2,9% BBP (2023 1.012 miljard). Inkomsten 403 miljard, uitgaven 433 miljard. Zorg en sociale zekerheid samen al meer dan 205 miljard van de uitgaven.
- Staatsschuld daalt naar 47,3%. Loopt komende jaren wel op tot 52,9% in 2028.
- Economische groei 2023 van 0,7% (2024 groei van 1,4% verwacht, maar voor 2023 was ook al 1,3% verwacht).
- Werkloosheid 2023 naar 3,6% (2022 3,4%).
- Koopkracht groeit gemiddeld met 1,7%.

- Fossiele subsidies:
  - Niet alleen subsidies maar met name verlaging van heffingen, totaal geschat tussen 39,7 en 46,4 miljard euro.
  - Vermogensoverheveling om gedrag te beïnvloeden.
  - Afschaffing niet volledig mogelijk want:
    - Internationale verdragen en verordeningen
    - Bedrijven zullen proberen verhoogde heffingen door te belasten aan klanten.
    - Schade concurrentiepositie doordat andere landen blijven subsidiëren.

- Nu drie concrete maatregelen aangekondigd, verlaging van de subsidies voor glastuinbouwers (structureel 343 miljoen), energieopwekking (102 miljoen vanaf 2025) en intrekking van de vrijstelling motorrijtuigenbelasting voor oldtimers (auto's ouder dan 40 jaar), opbrengst vanaf 2028 126 miljoen.

Fiscale regelgeving/voorstel met verre ingangsdatum gaat vaak teniet, wordt uitgesteld of geheel gewijzigd:

- Box 3 hervorming: zou in 2025 ingaan, alweer door naar 2027.
- Excessief lenen nu toch per 1 januari 2024 ingevoerd. Grens verhoogd naar € 700.000. Uiteindelijk eind 2023 dividend uitkeren.
- Nog steeds geen plan voor ZZP-ers en platformwerkers (Wet DBA), ondanks (civiel-juridische) uitspraken over bijvoorbeeld Thuisbezorgd (Deliveroo) -> sprake van schijnzelfstandigheid bij bezorgers.

Box 3 na kerstarrest (2021)

- Jaarlijks vastgesteld **forfaitair** rendement over spaargeld (0,36%), schulden (2,57%) en beleggingen/andere bezittingen (6,17%). Dit zijn cijfers per 1 januari 2023, alleen spaargeld staat al vast. In 2024 wordt heffingsvrij vermogen (€ 57.000 per persoon) niet geïndexeerd en tarief stijgt met 1% extra naar 34%.
- Advocaat-Generaal bij Hoge Raad concludeert overigens dat dit systeem ook niet volledig houdbaar is.
- Nieuwe variant: vermogensaanwasbelasting en soms vermogenswinstbelasting.
- Gewenste invoer 2027, kan dit?
  - Automatisering Belastingdienst
  - Waardering vermogensbestanddelen per 1-1-2027
  - Teruggaven van belasting bij verliezen?

Wijzigingen in box 2 (aanmerkelijk belang)

Deze wijziging is al in Belastingplan 2023 aangenomen en wordt ongewijzigd doorgevoerd.

- Huidig tarief 26,9% over dividenden en vermogenswinsten gaat omhoog in 2024: 24,5% tot € 67.000, daarboven 31%.
- Bij dividend van € 500.000 gaat box 2 heffing omhoog van € 134.500 naar € 150.645, dus ruim € 15.000 hogere heffing.
- Bedoeling verschil toptarief werknemer en DGA te verkleinen. Voor DGA met winst minder dan € 200.000 was dit 11,6%, wordt 5,4%.

- MKB Vpb-tarief neemt toe van 19% (2023) naar 19,7% (2024).
- Hoge Vpb-tarief constant (25,8%).
- Tariefopstapje daalt van € 200.000 (2023) naar € 170.000 (2024).
- BV met winst van € 400.000 gaat van € 60.500 Vpb in 2023 naar € 89.600 in 2024.
- MKB gaat dus effectief meer Vpb betalen, terwijl voor grote bedrijven het toptarief gelijk blijft. En dat toptarief bereik je al vanaf € 170.000.
- Percentage van de Energie-Investeringsaftrek (EIA) wordt structureel verlaagd naar 40% (nu 45,5%), en maximum investering (nu € 136 mio) die in aanmerking wordt genomen wordt ook verlaagd.
- Winstvrijstelling in de IB voor ondernemers gaat van 14% naar 12,7%.
- Afschrijvingsbeperking op bedrijfspanden in de inkomstenbelasting wordt net als voor de Vpb beperkt tot de WOZ-waarde.

- Bij overlijden krijgt DGA te maken met inkomstenbelasting (box 2 aanmerkelijk belang) en erfbelasting. Kan bij vererving door kinderen totaal oplopen tot 45%.
- Bedrijfsopvolgingsregeling (BOR) kent (onder vele voorwaarden) vrijstelling van eerste miljoen en 83% van het bedrag daarboven.
- Aanmerkelijk belangclaim mag onder doorschuifregeling (DSR) worden doorgeschoven naar de erfgenamen.
- Beide regelingen alleen van toepassing op de ondernemingsvermogen, want als sprake is van beleggingen kunnen die worden verkocht om de belasting te betalen. Aanleiding tot veel discussie.
- Aan derden verhuurd onroerend goed wordt nu per definitie beleggingsvermogen. Daarnaast wordt vrijstelling van 83% verlaagd tot 70%.
- Daarnaast aanpassing voorwaarden, verspreid over meerdere jaren.

Belastingheffing Multinationals

- OECD anti-misbruik regels in principe in 2024 van toepassing
- Bedrijven met wereldwijd omzet van boven 750 miljoen euro moeten altijd tenminste 15% belasting over hun winst betalen.
- Wordt in een bepaald land door een dochter te weinig belasting geheven, dan wordt over deze winst bij de (uiteindelijke) moedermaatschappij belasting bij geheven tot het tarief van 15%.

- Dinsdag 19 september rond 16.00 uur stond Belastingplan 2024 pas op internet. Dit bevat 15 afzonderlijke wetsvoorstellen. Het algemene deel met toelichting omvat al 185 pagina's, daar komen de afzonderlijke wetsvoorstellen nog bij.
- In het 'gelekte' Belastingplan stonden andere bedragen en getallen, dus er kunnen getallen en bedragen in de presentatie afwijken van die in het Belastingplan.
- Sommige maatregelen worden gespreid over 2-3 jaren ingevoerd. Dat staat verstopt in de vele honderden pagina's.